

Etatsstyring 2019

Tilbakemelding til OsloMet – storbyuniversitetet

Etatsstyringsmøtet	
Dato og tid	16. 05. 2019 kl.10.00 – 12.00
Sted	Kunnskapsdepartementet
Møtedeltakelse fra institusjonen	Trine Syvertsen, styreleder
	Curt Rice, rektor
	Ingrid Ruud Knutsen, styremedlem
	Ingvild Straume, styremedlem
	Rune Keisuke Kosaka, styremedlem
	Shahzad Rana, styremedlem
	Nina Waaler, prorektor for utdanning
	Asbjørn Seim, direktør for digitalisering og infrastruktur
Møtedeltakelse fra departementet	Knut Børve, ekspedisjonssjef
	Peter Olgyai, avdelingsdirektør
	Katrine Elida Aaland, seniorrådgiver
	Eline Hagland, seniorrådgiver
	Emil Trygve Hasle, seniorrådgiver
	Mariann Nilsen, førstekonsulent
	Zheng Ørvim Yuan, seniorrådgiver

Profil og utviklingsstrategi

OsloMet – storbyuniversitetet (OsloMet) har vært universitet i et drøyt år og er følgelig et ungt universitet. Departementet merker seg at universitetsstatusen har gitt institusjonen økt synlighet. Departementet ser positivt på at OsloMet utvikler en profesjons- og samfunnsnær profil med tydelig urbant og internasjonalt tilsnitt. Profilen samsvarer godt med universitetets overordnede visjon som er å levere kunnskap for å løse samfunnets utfordringer.

Universitetets tyngdepunkt ligger i de store profesjonsutdanningene for velferdssamfunnet, men en spisset satsing på utvalgte toppforskningsmiljøer viser at universitetet også har ambisjoner om å markere seg enda sterkere som forskningsinstitusjon. OsloMet har store utdanninger blant annet innenfor sykepleie og lærerutdanning, men universitetet har også utdanninger som ikke tilbys noe annet sted i landet. Universitetet har gjennomgående mangelfulle resultater på internasjonalisering, til tross for ønsket om å være et universitet med en tydelig internasjonal profil. OsloMet har et behov for å heve kompetansenivået gjennom å rekruttere flere med professor- og førstestillingskompetanse. Dette fordi det vitenskapelige personalet samlet sett har lav førstestillingsandel i forhold til sammenlignbare universiteter, og fordi at mange professorer nærmer seg pensjonsalder.

Utviklingsavtale

I 2019 inngikk OsloMet en utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet. Avtalen skal bidra til den faglige utviklingen ved universitetet på områder der OsloMet har særlige fortrinn og potensiale innenfor de rammene som er angitt i OsloMets Strategi 2024. Avtalen inneholder fire utviklingsmål: nyskapende fag og tjenesteutvikling gjennom tverrfaglighet, digitalisering, arbeidslivsrelevans og demokratisering av kunnskap.

Departementet noterer at universitetet vil utarbeide en plan for implementering og gjennomføring av avtalen og ser frem til rapportering på oppfølgingen av utviklingsavtalen i *Årsrapport (2019–2020)*.

Resultater og måloppnåelse

Kvalitet i høyere utdanning

På flere områder i utdanningen har OsloMet vist gode resultater: andelen studenter på bachelorutdanning som gjennomfører på normert tid er høyere enn gjennomsnittet i statlig sektor, universitetet har et godt tilfang av søkere til sine studier og kandidatene kommer raskt i relevant jobb etter endt utdanning.

Andelen masterkandidater som gjennomfører på normert tid er imidlertid, som tidligere år, fortsatt under det nasjonale gjennomsnittet. OsloMet har gått gjennom alle sine masterprogrammer, noe som har medført sammenslåinger og andre tiltak med mål om å heve kvaliteten. På denne måten forventer universitetet forbedret gjennomstrømming. Departementet ser frem til økt andel masterkandidater som gjennomfører på normert tid, for at nok kvalifiserte kandidater skal være tilgjengelig for arbeidsmarkedet, og for at studieplasser skal bli frigjort for kvalifiserte søkere som står uten studieplass.

OsloMet har store ambisjoner for internasjonal virksomhet. Samtidig har andelen utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ vært fallende over flere år, og også andel innreisende og utreisende utvekslingsstudenter er markant under det nasjonale gjennomsnittet. Departementet merker seg OsloMets ulike tiltak for økt internasjonalisering og hvordan for eksempel Arbeidslivsportalen potensielt kan benyttes til internasjonal praksismobilitet. Departementet forventer at universitetet øker antall inn- og utvekslende studenter betydelig og fortsetter å ha høyt trykk på internasjonaliseringsarbeidet.

Studietilfredshet har en negativ utvikling i perioden 2016–2018 og er lavere enn det nasjonale gjennomsnittet. Universitetet rapporterer at det varierer fra utdanning til utdanning, for eksempel har sykepleieutdanningen forbedret seg, mens spesielt grunnskolelærerutdanningen for trinn 1-7 (GLU 1-7) har svakere resultater til tross for at styret har hatt særlig fokus på økt kvalitet i lærer- og sykepleieutdanningene i 2018. Universitetet har god utvikling i antall førstevalgssøkere og er én av to institusjoner som har oversøkning på lærerutdanningen. Likevel viser spesielt tilbakemeldingene fra lærerstudenter at studenttilfredsheten synker, at studenter bruker lite tid på studiene og at de opplever lave forventninger fra faglig ansatte. Kandidatmåltallene for GLU 1-7 nås heller ikke. Departementet mener at dette er kritisk og forventer at universitetet gjennomfører

nødvendige tiltak. Departementet ser frem til rapporteringen om dette i *Årsrapport (2019–2020)*.

Kandidatmåltallene nås heller ikke for døvetolkutdanning, tannteknikerutdanning eller PPU. Problemstillingen er vedvarende og departementet har påpekt svakhet på dette området tidligere. Departementet forventer at universitetet arbeider videre i 2019 for å sikre oppfyllelse av kandidatmåltallene.

OsloMet har mottatt øremerkede midler for flere IKT-studieplasser enn hva som produseres av studiepoeng. Departementet forventer at økningen i produserte studiepoeng tilsvarer økningen i midler til flere IKT-studieplasser.

Departementet stiller seg positive til OsloMets ønske om mer systematisk tilrettelegging for at studenter kan delta i forskningsaktivitet. Både dette, arbeid med meritteringsordningen, mentorordningen og ulike tiltak for å heve utdanningskvaliteten må sees opp mot universitetets utfordringer og muligheter på utdanningsområdet.

Kvalitet i forskning

OsloMet har de siste årene hatt en sterk vekst i antall doktorgradsstudenter, og i 2018 oppnådde institusjonen for første gang målet for antall avlagte doktorgrader. Likevel er gjennomstrømmingen i doktorgradsutdanningen stadig lavere enn det nasjonale gjennomsnittet. Departementet forventer at OsloMet forbedrer kvaliteten på og gjennomføringen i doktorgradsutdanningen også i en periode med sterk vekst i utdanningens omfang.

Departementet merker seg at OsloMet er inne i en positiv utvikling når det gjelder forskningsvirksomheten. Den vitenskapelige publiseringen har over tid økt betydelig, og også andelen på nivå 2 øker. Uttellingen i Forskningsrådet og EU er god sammenlignet med andre nye universiteter.

OsloMet ligger imidlertid lavest av samtlige universiteter når det gjelder andel publikasjoner med internasjonale medforfattere. Departementet forventer at OsloMets ambisjon om å ha en tydelig internasjonal profil også gjenspeiler seg i publiseringsmønsteret.

OsloMet ønsker å utvikle 3-5 toppforskningsmiljøer. Departementet ser positivt på denne satsingen og forventer at OsloMet tydeliggjør ambisjonene for miljøene.

Departementet er tilfreds med at OsloMet er langt fremme når det gjelder forskningsformidling og åpen forskning. Åpen tilgang til forskningsresultater og tilgjengeliggjøring og deling av data er en sentral forskningspolitisk målsetting. Departementet forventer at institusjonene har stor oppmerksomhet på arbeidet med åpen forskning og at de er forberedt på kravene som fra 1. januar 2020 vil gjelde som følge av Plan S som Forskningsrådet har sluttet seg til gjennom en internasjonal koalisjon av forskningsfinansierer, cOAlition S.

Departementet er positiv til at OsloMet arbeider målrettet med å gjøre forskningsresultatene offentlig tilgjengelige, jf. mål 4 "demokratisering av kunnskap" i utviklingsavtalen.

Samarbeid med omverden

På oppdrag fra Difi utvikler OsloMet Arbeidslivsportalen. Portalen skal bli en digital løsning for samarbeid mellom utdanningsinstitusjonen, studentene og arbeidslivet. Årsrapporten er noe knapp i sin omtale av portalen. Portalen var meldt inn som sak av OsloMet og ble diskutert på møtet. Arbeidet med portalen holder vedtatt tidsplan mot lansering nasjonalt i juni 2020. Arbeidslivsportalen er et av OsloMets tiltak i arbeidet med å løse deres vedvarende kritiske utfordring med å skaffe nok relevante praksisplasser av høy kvalitet. Det er i første omgang den omfattende administrasjonen rundt praksisplasser som er tenkt løst mer effektivt med portalen.

Departementet ser at portalen er et samarbeidsprosjekt med Unit og med deltakelse av enkelte UH-institusjoner og andre aktuelle aktører. Dette er essensielt for forankring av løsningen. Departementet synes det vil være positivt om flere UH-institusjoner tar portalen i bruk når den lanseres.

Regjeringen arbeider med en ny kompetansereform som skal legge til rette for læring hele livet. Samtidig er det satt i gang arbeid med en stortingsmelding om arbeidsrelevans i høyere utdanning. En viktig begrunnelse for begge prosessene er fremtidig omstillingsbehov som følge av digitalisering, automatisering, det grønne skiftet, demografiske endringer etc. Et arbeidsliv i omstilling vil både ha behov for yrkesaktive som får påfyll av kompetanse gjennom karrieren og for nyutdannede med relevant og oppdatert kompetanse.

Det er viktig at OsloMet arbeider for å øke kunnskapen om arbeidslivets kompetansebehov og styrker det strategiske og langsiktige samarbeidet med arbeidslivet på institusjons-, program- og fagnivå. OsloMet har høye ambisjoner om å være en sterk partner i Osloregionen og er i startfasen på et systematisk samarbeid med enkelte bydeler i Oslo. Departementet vil følge utviklingen av dette prosjektet med interesse. Videre vil departementet berømme OsloMet for fokuset på kompetansenivå og innovasjon i egen region innenfor flere viktige samfunnsområder. Arbeidslivsrelevans er også ett av de fire målene i utviklingsavtalen. Departementet vil følge opp OsloMets arbeid for å realisere dette målet.

Digitalisering

Departementet forventer at OsloMet bidrar til å realisere "Digitaliseringsstrategi for universitets- og høyskolesektoren". Strategien konkretiseres gjennom handlingsplaner som Unit har ansvar for å utarbeide i samarbeid med sektoren. KD forventer at tiltak som egner seg som fellesløsninger også realiseres som fellesløsninger.

OsloMet viser til Arbeidslivsportalen som et godt eksempel på en innovativ og digital idé som er utviklet ved et lærested, og som nå realiseres som en nasjonal løsning. OsloMet er opptatt av at arbeidsdelingen mellom Unit og institusjonene ikke må hindre lokale ideer og initiativ. Den enkelte institusjon ser behov og kan utvikle innovative ideer og løsninger. OsloMet delte sin bekymring over at digitaliseringsstyret ikke må bli styrt av de største og eldste institusjonene. Departementet merker seg bekymringen og oppfordrer OsloMet til å kommunisere godt med Unit om dette, også utenfor digitaliseringsstyret.

Universitetet har ambisjon om å være ledende innenfor digitalisering og har planer for konkrete satsinger på dette området, jf. mål 2 digitalisering i utviklingsavtalen. Departementet har høye forventninger til at universitetet når sitt mål i avtaleperioden.

Kunnskapsdepartementet fastsatte i januar 2019 en ny styringsmodell for informasjonssikkerhet. Unit har ansvar for å følge opp denne. Departementet forutsetter at OsloMet prioriterer å etterleve gjeldende krav for informasjonssikkerhet og personvern. Universitetet må ha tilstrekkelig oversikt over risiko til å kunne håndtere denne på en helhetlig og systematisk måte og at vedtatte tiltak faktisk har effekt. Departementet forventer at styret har en særskilt oppmerksomhet om oppfølgingen av risikostyringen og informasjonssikkerheten.

God ressursbruk og forvaltning

OsloMet viser i Plan for strategisk campusutvikling (2020-2024) hvilken struktur og kvaliteter som skal ligge til grunn for den videre campusutviklingen på overordnet nivå. Det er en styrke at OsloMet har identifisert hvilke hindringer og usikkerheter som kan påvirke utviklingen, spesielt med tanke på samspill mellom studiestedene. Dette er et godt utgangspunkt for videre arbeid. Departementet oppfordrer institusjonen til å arbeide videre med å konkretisere faglig samspill ved de ulike lokasjonene med tilhørende prioriterte tiltak for campusutviklingen.

OsloMet står foran en stor rekrutteringsutfordring. Mange professorer blir snart pensjonert, og OsloMet har i utgangspunktet lavere andel førstestillingskompetanse enn sammenlignbare universiteter. Departementet forventer at OsloMet fortsatt har oppmerksomhet på denne utfordringen.

Departementet vil understreke betydningen av å redusere midlertidigheten i UH-sektoren og har en forventning om at OsloMet tar grep for å redusere midlertidigheten ved institusjonen straks. Krav om redusert midlertidighet vil bli formidlet i tildelingsbrevene for 2020.

Institusjonen hadde noe økning i perioden 2014–2018, men har fortsatt lav andel lærlinger i forhold til antall administrative og drifts/vedlikeholdsansatte. Departementet forventer at institusjonen øker antallet lærlinger for å bidra til at regjeringen når målene for lærlinger.

Universiteter og høyskoler kan gi viktige bidrag til å redusere klima- og miljøfotavtrykket gjennom å begrense utslippene fra egen virksomhet og som sentrale aktører for nye løsninger på klimautfordringene nasjonalt og globalt. Departementet vil følge med på institusjonenes arbeid på dette feltet.

Øvrige tilbakemeldinger

Årsrapport er et viktig styringsvirkemiddel både for departementet og institusjonene. Derfor har departementet lagt vekt på at rapporteringen skal omfatte institusjonens egne virksomhetsmål og styringsparametere. Departementet noterer at OsloMet er i en prosess med å utarbeide en ny måltavle. Departementet ser frem til ny måltavle i *Årsrapport (2019-*

2020). OsloMet oppfordres også til å redusere noe på omfanget av tiltaksrapportering på nasjonale styringsparametere og heller legge mer vekt på vurdering av måloppnåelse.

Vi kan ikke se at universitetet har ivaretatt rapporteringskravet om hvordan institusjonens egne anskaffelser er innrettet for å motvirke arbeidslivskriminalitet (jf. tildelingsbrev for 2018), og institusjonen bes derfor om å oversende rapporteringen **innen 6. september d.å.**